

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI
SPÓŁKA Z O.O. W OLSZTYNIE

ZA 2019 ROK**

Olsztyn, luty 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW	3
1. Podstawowe informacje o Spółce	3
2. Struktura Władz	4
3. Obszar oddziaływania	4
II. PRODUKCJA	5
1. Produkcja i sprzedaż wody	5
2. Odbiór ścieków	6
3. Odbiorcy Spółki	7
4. Pozostała działalność usługowa	8
III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA	9
IV. INWESTYCJE I REMONTY	10
V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI	12
VI. SYTUACJA FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI	15
1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat	15
2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty	15
3. Poręczenie i gwarancje	16
4. Sytuacja finansowa Spółki	16
5. Sytuacja majątkowa Spółki	18
6. Przepływy pieniężne	19
7. Wskaźniki ekonomiczne	20
VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA	21
VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE I KONTROLE	23
IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI	25
X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	26
XI. INNE INFORMACJE	27
XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE	27

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991 r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997 r., rep. A Nr 1924/97, wpis do Rejestru Handlowego 4 sierpnia 1997 r.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS: 0000126352. Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn. Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2019 r. wynosi 156 447 000 złotych i dzieli się na 312 894 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte. W 2019 roku Zgromadzenie Wspólników raz podejmowało uchwałę podwyższającą kapitał zakładowy Spółki. 12 listopada 2019 roku Uchwałą Nr 27/19 podwyższono kapitał z 156 079 500 zł do 156 447 000 zł.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36,00,Z);
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37,00,Z);
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,11,Z);
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,21,Z);
- wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody (PKD 71,20,B);
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71,12,Z);
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35,11,Z);
- handel energią elektryczną (PKD 35,14,Z).

W ramach powyższej działalności Spółka:

- eksploatuje, konserwuje, remontuje, odtwarza, modernizuje i rozbudowuje urządzenia i obiekty wodociągowo-kanalizacyjne,
- prowadzi rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
- wykonuje badania laboratoryjne kontrolujące jakość prowadzonych procesów uzdatniania wody i oczyszczania ścieków oraz stan ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe,
- inicjuje realizację programów zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, opiniuje koncepcje budowy sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
- wydaje warunki techniczne budowy sieci i obiektów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączania odbiorców, uzgadnia projekty opracowane na podstawie tych warunków, a także przeprowadza odbiory techniczne tych budowli,
- wykonuje podłączenia obiektów do czynnych sieci wodociągowych,

- planuje, zleca i nadzoruje realizację zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zadań remontowych, wykonywanych siłami obcymi dla potrzeb Spółki.

Przedsiębiorstwo świadczy roboty odpłatne związane z podstawową specjalizacją, m.in.:

- wykonuje sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne,
- usuwa awarie na sieciach nie będących w posiadaniu Spółki,
- remontuje pompy i inne urządzenia mechaniczne,
- świadczy usługi transportowo-sprzętowe i laboratoryjne.

2. Struktura Władz

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Edward Tomczyk;
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Irena Petryna;
- Sekretarz Rady Nadzorczej - Jarosław Szostek;
- Członek Rady Nadzorczej - Leszek Bury;
- Członek Rady Nadzorczej - Szczepan Figiel;
- Członek Rady Nadzorczej - Wojciech Kokoryn;
- Członek Rady Nadzorczej - Henryk Łańko;
- Członek Rady Nadzorczej - Andrzej Orzechowski;
- Członek Rady Nadzorczej – Ryszard Przystawko.

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Zarząd Spółki działał w dwuosobowym składzie:

- Prezes Zarządu - Wiesław Pancer;
- Wiceprezes Zarządu – Jarosław Słoma.

Jarosław Słoma został powołany na wiceprezesa Zarządu Spółki przez Radę Nadzorczą PWiK 4 lutego 2019 roku Uchwałą Nr 4/VII/19.

Prokurenci

Na dzień 31 grudnia 2019 roku prokurentami Spółki byli:

- Prokurent - Antoni Kujawa;
- Prokurent - Jacek Zyśk;
- Prokurent – Krzysztof Wawrzyniuk ustanowiony przez Zarząd 7 stycznia 2019 roku Uchwałą Nr 1/19.

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi odbiorcami są mieszkańcy Olsztyna, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy. Uchwałą Nr XX/472/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr III/73/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 roku

w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olsztyn oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Olsztyn zobowiązuje Przedsiębiorstwo do odbioru ścieków z oznaczonej zlewni, tj. z 34 miejscowości obejmujących: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Ruszajny, Kaplityny, Nikielkowo, Kaplityny Górne, Wróćnikowo, Barczewko, Ruś, Bartąg, Jaroty, Klebark Mały, Ostrzeszewo, Klebark Wielki, Silice, Dywity, Ługwałd, Różnowo, Słupy, Kieźliny, Wadąg, Myki, Zalbki, Gutkowo, Kudypy, Gronity, Naterki, Sząbruk, Unieszewo, Barwiny, Łupstych, Siłę, Cegłowo.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miejscowości z gmin ościennych.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. Spółka zaopatruje w wodę Nikielkowo, Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajna, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Kieźlin, Wadąga Zalbek, Myk, Dywit, Jonkowa, Kaplityn, Ostrzeszewska, Klebarka Małego, Szczęsnego, Rusi i Gronit.

Spółka nie posiada konkurentów na lokalnym rynku, na którym działa – mamy tu do czynienia z naturalnym monopolem technicznym. Własne ujęcia wody wykorzystują: Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Szpital MSWiA, Szpital Uniwersytecki, Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie i Indykpol.

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2019 roku wyprodukowano łącznie 10 149 986 m³ wody surowej. Jest to o 458 900 m³ mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z pięciu ujęć.

tabela 1

Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody (w m³)

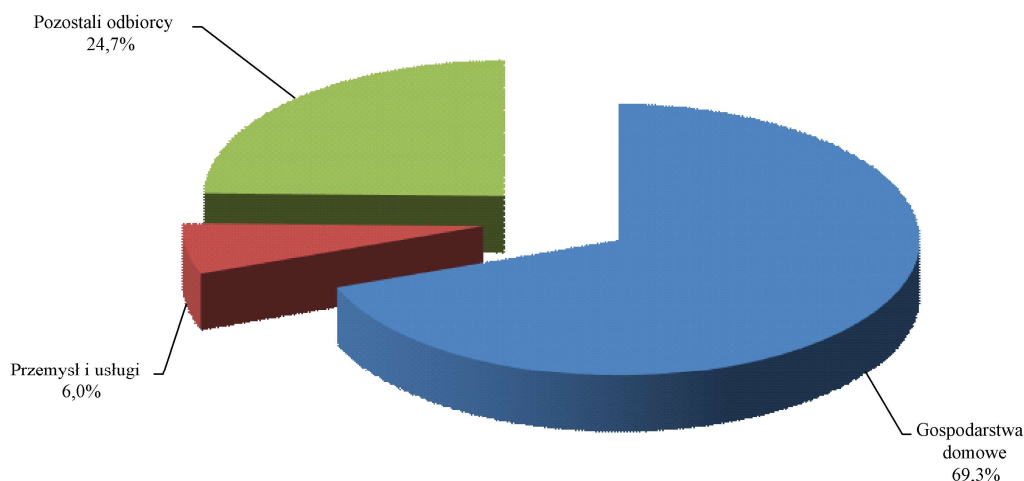
Wyszczególnienie	Ujęcie Wody „Wadąg”	Ujęcie Wody „Zachód”	Ujęcie Wody „Kortowo”	Ujęcie Wody „Jaroty”	Ujęcie Wody „Likusy”
2019 rok	5 819 992	2 975 153	550 448	388 653	415 740
2018 rok	5 960 984	3 210 218	723 615	333 687	380 382
wzrost(+) spadek (-)	- 140 992	- 235 065	- 173 167	54 966	35 358

Źródło: opracowanie własne.

W 2019 roku sprzedaż wody wyniosła 8 161,2 tys. m³ i była niższa od sprzedaży w 2018 roku o 77,3 tys. m³, tj. o 0,9%. Różnica między produkcją wody surowej, a sprzedażą wody wynosząca 1 988,8 tys. m³, to woda pobrana do własnych celów technologicznych, w tym: płukanie filtrów na stacjach uzdatniania wody, wiosenne i jesienne płukanie sieci oraz zdroje uliczne, gaszenie pożarów i straty.

Strukturę sprzedaży wody w 2019 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia wykres 1.

Struktura sprzedaży wody w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową. Długość sieci i przyłączy wodociągowych, będących na stanie Spółki na koniec 2019 roku wyniosła 390,5 km. W ciągu roku przybyło do obsługi 0,9 km sieci.

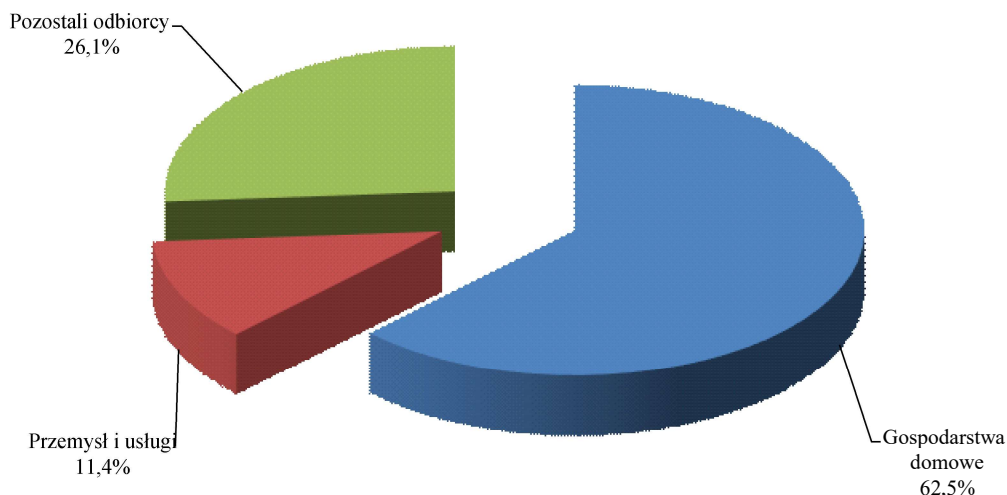
W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 4 awarie magistrali wodociągowych;
- usunięto 75 awarii sieci rozdzielczych;
- usunięto 16 awarii przyłączy wodociągowych do budynków;
- usprawniono 81 zasuw liniowych;
- usprawniono i wymieniono 57 nawiertek oraz zamontowano 38 nowych;
- usprawniono 20 hydrantów oraz wymieniono 40 hydrantów ppoż;
- wymieniono i zamontowano 90 nowych osłon odwodnienia hydrantu;
- wymieniono i zamontowano 302 obudowy do zasuw oraz 151 kluczy;
- wymieniono i zamontowano 301 skrzynek do zasuw i 40 do hydrantów;
- oczyszczono 51 komór zasuw;
- zamontowano 353 tabliczki oznaczeniowe do zasuw i hydrantów;
- wymieniono 1.5605 wodomierzy;
- zamontowano 161 nakładek do zdalnego odczytu wodomierzy;
- zainstalowano 194 wodomierzy ogrodowych.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano od odbiorców i oczyszczono 9 061,7 tys. m³ ścieków, tj. o 15,5 tys. m³ (0,2%) mniej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia wykres 2.

Struktura odbioru ścieków w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej będących na stanie Spółki na koniec 2019 roku wyniosła 374,2 km. W ciągu roku do obsługi przybyło 4,0 km sieci.

W ramach działalności konserwacyjno-remontowej służby Spółki:

- usunęły siłami własnymi 233 niedrożności sieci kanalizacyjnych ulicznych;
- wykonały remonty studni i regulację włączów w ilości 150 szt.;
- dokonały przeglądu i czyszczenia ręcznego 1 100 studni kanalizacji sanitarnej;
- dokonały przeglądu 25 km sieci kanalizacji sanitarnej przy pomocy kamer TV;
- wykonały 143 punktowych remontów rur metodami bezwykopowymi.

3. Odbiorcy Spółki

Sprzedawcą generowali odbiorcy z trzech grup odbiorców: gospodarstwa domowe (odbiorcy indywidualni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), przemysł i usługi oraz pozostali odbiorcy, którymi są m.in. jednostki sfery budżetowej (służba zdrowia, szkolnictwo i inni), prowadzący działalność niezwiązaną z produkcją oraz odbiorcy sąsiednich gmin. Na dzień 31.12.2019 r. Spółka rozliczała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

- gospodarstwa domowe: 10 726 (z tego: budynki jednorodzinne 8 073 i budynki wielorodzinne 2 653);
- przemysł i usługi: 228;
- pozostali odbiorcy: 4 512, w tym odbiorcy gminni 50 punktów rozliczeń (wodomierzy).

Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe (38 szt.) określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin oraz przyłączach niektórych przedsiębiorstw.

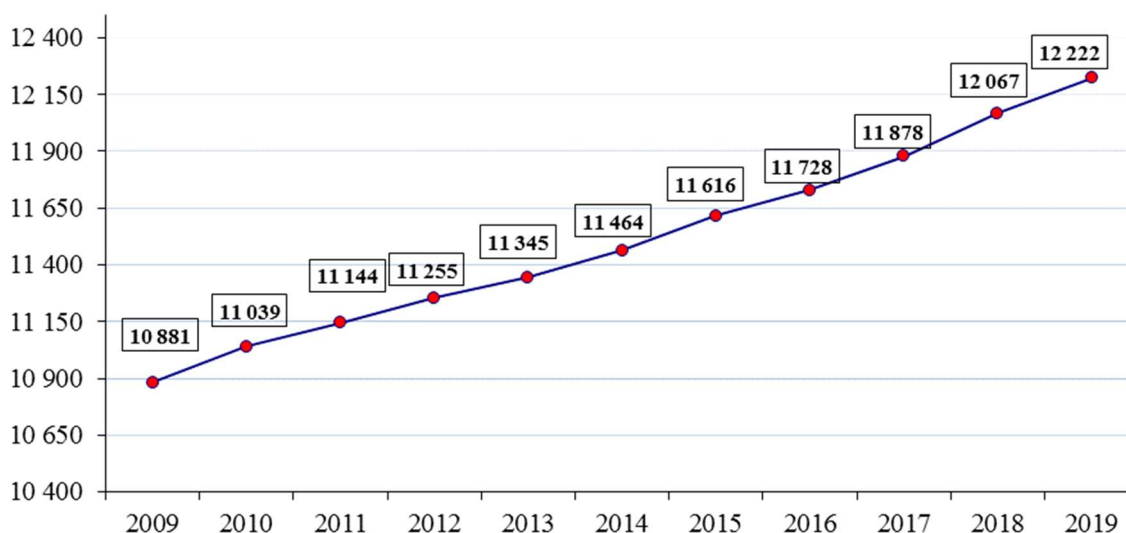
Spółka funkcjonując w granicach aglomeracji olsztyńskiej dostarcza wodę i odprowadza ścieki na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z gminami ościennymi, w których

określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego w sąsiednich gminach, przy granicy z Gminą Olsztyn, uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy Gminą Olsztyn, a gminami ościennymi w formie umów cywilnoprawnych może okazać się niewystarczające. Biorąc pod uwagę zadania każdej z poszczególnych gmin, zgodnie z art. 3 u.z.z.w., zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków mogą być wykonywane i uregulowane pomiędzy zainteresowanymi gminami w formie związku międzygminnego lub powierzone wskazanej gminie w porozumieniu międzygminnym. Niewywiązanie się w niektórych przypadkach przez Gminy z umowy o odprowadzanie ścieków, odnośnie posiadania sprawnych urządzeń pomiarowych, może doprowadzić w ostateczności do sporu sądowego i konieczności zastępczego wykonania przez Spółkę naprawy lub wymiany urządzeń pomiarowych na koszt gmin ościennych.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec 2019 roku wynosiła 12 222 i zwiększyła się w ciągu roku o 155 odbiorców, tj. 1,3%.

wykres 3

Liczba odbiorców świadczonych usług
wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec roku

Źródło: opracowanie własne.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 1 341, tj. o 12,3%.

W 2019 roku dla okolicznych gmin dostarczone 342,2 tys. m³ wody, co stanowi 4,2% całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 855,3 tys. m³ ścieków (9,4% wszystkich ścieków) na łączną kwotę 6 611,3 tys. zł.

4. Pozostała działalność usługowa

Poza działalnością podstawową w 2019 roku Spółka świadczyła usługi w zakresie robót odpłatnych, obejmujących:

- usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
- przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;

– wykonywanie badań laboratoryjnych.

W 2019 roku akredytowane przez PCA laboratorium Spółki wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

1. Badania mikrobiologiczne wody:

- pobrano 3 472 próbki na potrzeby Spółki;
- przyjęto 1 513 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 33 749 badań, w tym 9 994 badania w ramach zleceń zewnętrznych i 12 564 badania na potrzeby Spółki.

2. Badania fizykochemiczne wody:

- pobrano 2 764 próbki na potrzeby Spółki;
- przyjęto 595 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 12 799 badań, z tego: 3 361 badań w ramach zleceń zewnętrznych i 9 438 badań na potrzeby Spółki;
- dodatkowo wykonano 6 558 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.

3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych:

- pobrano 489 próbek ścieków na potrzeby Spółki;
- przyjęto 96 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
- wykonano łącznie 3 090 badań, z tego 244 badania w ramach zleceń zewnętrznych i 2 846 badań na potrzeby Spółki;
- pobrano 958 próbek osadów ściekowych na potrzeby Spółki;
- wykonano 3 376 badań próbek osadów ściekowych.

W 2019 roku Spółka nieodpłatnie wydała inwestorom 508 warunków technicznych oraz uzgodniła 242 projekty budowlane.

Przychody z robót odpłatnych i działalności pomocniczej w 2019 roku wyniosły 1 174,4 tys. zł, co stanowi 1,3% całkowitej wartości sprzedaży.

III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

W 2019 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 442,3 etatów i w stosunku do roku 2018 wzrosło o 7,2 etatu, tj. o 1,7%.

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka zatrudniała ogółem 447 osób, z tego 97 kobiet i 350 mężczyzn.

W 2019 roku przyjęto do pracy 25 osób. Z pracy odeszło 16 pracowników, z tego: 6 pracowników zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i 10 pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieprodukcyjnych.

Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 18 lat. Średni wiek załogi to 48 lat.

tabela 2

Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %)

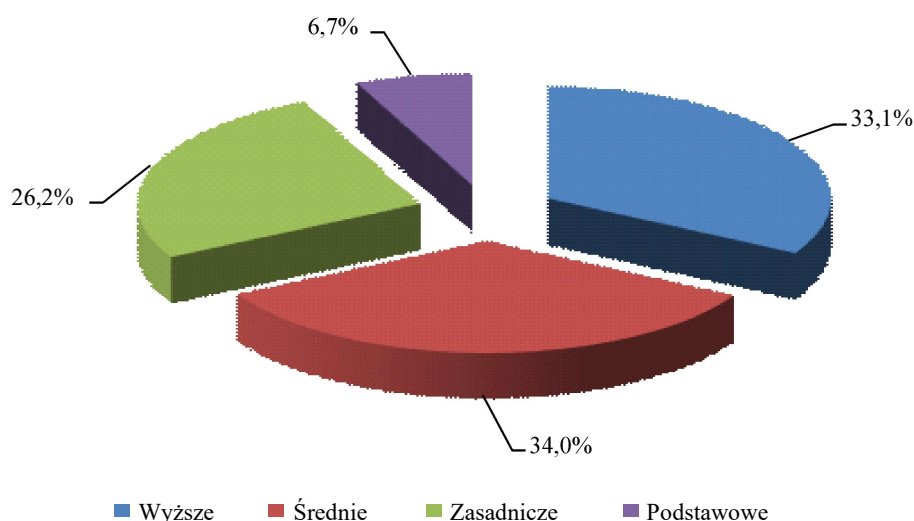
Wykształcenie	2019 r.	2018 r.
podstawowe	6,7	7,3
zasadnicze zawodowe	26,2	25,1
średnie	34,0	34,6
wyższe	33,1	33,0

Źródło: opracowanie własne.

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (60,2%) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

wykres 4

Struktura zatrudnienia wg wykształcenia w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne.

Zarząd Spółki stwarza pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia, udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2019 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 231,3 tys. zł.

W 2019 roku dwunastu pracowników podnosiło kwalifikacje zawodowe na wyższych uczelniach I-ego i II-ego stopnia oraz na studiach podyplomowych. Na koniec roku udział pracowników z wyższym wykształceniem wzrósł z 33,0% w 2018 roku do 33,1% w 2019 roku, czyli o 0,1%.

W 2019 roku zanotowano 9 lekkich wypadków przy pracy, które spowodowały 164 dni niezdolności do pracy. W stosunku do roku 2018, w którym wydarzyło się 6 lekkich wypadków, odnotowano wzrost absencji spowodowanej wypadkami o 29 dni. W 2019 roku odnotowano dwa wypadki w drodze do pracy.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2019 roku został naliczony w wysokości 686,1 tys. zł. Środki z tego funduszu zostały przeznaczone m.in. na dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie, pomoc materialną, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną oraz organizację wypoczynku w dni wolne od pracy.

IV. INWESTYCJE I REMONTY

W 2019 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 24 834,8 tys. zł, na planowane 32 575 tys. zł. W stosunku do 2018 roku były one wyższe o 9 753,8 tys. zł, tj. o 64,7%. Prowadzona przez Spółkę w 2019 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia

prawidłowego ich funkcjonowania. Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne obiekty przedstawia poniższa tabela:

tabela 3

Nakłady inwestycyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
2019 rok	2 266,7	2 735,5	15 610,3	4 222,3
2018 rok	2 509,7	5 443,5	4 896,8	2 231,0
przyrost(+); spadek(-)	- 243,0	- 2 708,0	+ 10 713,5	+1 991,3

Źródło: opracowanie własne.

Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2019 roku:

- zabezpieczenie systemu wodociągowego przed wtórnym bakteryjnym zanieczyszczeniem – etap I;
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Trylińskiego;
- wykonanie nowego podłączenia do sieci sanitarnej oraz przełożenie istniejącego odcinka w ul. Grunwaldzkiej przy budynku 18;
- modernizacja systemu sterowania procesami technologicznymi na oczyszczalni ścieków;
- budowa sieci wodociągowej łączącej sieć w ul. Pstrowskiego z siecią w ul. Opolskiej i Koszalińskiej;
- budowa sieci wodociągowej łączącej sieć w ul. Murzynowskiego z siecią w ul. Orłowicza;
- budowa sieci wodociągowej łączącej sieć w ul. Cementowej z siecią w ul. Towarowej;
- budowa sieci wodociągowej - zabezpieczenie ppoż - ul. Staszica;
- budowa sieci wodociągowej w ul. Piotrowskiego 10-18;
- przebudowa sieci wodociągowej w ul. Porannej;
- budowa źródeł na terenie miasta Olsztyna;
- wykonanie odwodnienia liniowego przy bramach budynku spalarni i suszarni;
- przebudowa budynku magazynowego na garaże, na bazie PWiK.

Ponadto zakupiono zestawy komputerowe i oprogramowanie (693 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (823 tys. zł), zakupiono środki transportu (2 574 tys. zł), dokonano wykupu sieci od osób trzecich (127 tys. zł).

W 2019 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty w robotach budowlano-montażowych o wartości 506,6 tys. zł, a najważniejsze z nich to:

- remont sieci kanalizacji sanitarnej o śr. 200 mm w ul. Warmińskiej 13;
- remont sieci kanalizacji sanitarnej o śr. 200 mm w ul. Macierzanki;
- wymiana okien biurowca SUW Karolin.

W 2019 roku kontynuowano realizację zadań inwestycyjnych objętych dofinansowaniem Funduszu Spójności w ramach realizacji projektu pn. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I. Złożono łącznie 5 wniosków o płatność na wartość wydatków całkowitych w kwocie 14 285 tys. zł.

W dniu 3 października 2019 r. PWiK podpisało kolejne umowy o dofinansowanie ze środków unijnych w ramach RPO WiM na lata 2014-2020 dla następujących projektów:

- „Przebudowa systemu dystrybucji ciepła na Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie wraz z robotami towarzyszącymi” polegający na zastosowaniu na Oczyszczalni Ścieków Łyna wysokosprawnej kogeneracji,

- „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie” mający na celu poprawę standardu obsługi klientów Spółki poprzez udostępnienie mieszkańcom Olsztyna kompleksowego systemu e-usług oraz wprowadzenie inteligentnego układu telemetrycznego, pozwalającego na monitoring strefowy oraz zdalne odczyty wodomierzy na osiedlu Dajtki.

V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZAGADNIEŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Spółka eksploatuje na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pięć ujęć: Wadąg, Zachód, Kortowo, Jaroty i Likusy, z czego największe z nich to ujęcie Wadąg. Ujmowana woda podziemna poddawana jest procesowi dwustopniowej filtracji w celu usunięcia nadmiaru żelaza i manganu. Wprowadzana do sieci wodociągowej woda uzdatniona, spełnia wymagania jakościowe zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potwierdzeniem spełnienia wszystkich wymogów prawnych jest prowadzony przez PWiK monitoring jakości wody. W 2019 r. łącznie z pięciu ujęć pobrano i uzdatniono 10 149 986 m³ wody surowej, z czego 9 638 556 m³ zostało wprowadzone do sieci. Z tytułu poboru wód w 2019 r. naliczono opłatę zmienną w wysokości 688 897,20 zł. Opłata stała wynikająca z warunków określonych w decyzjach na pobór wód wyniosła 69 716 zł (płatna w 4 równych ratach).

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2025 r.

Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w MOŚ „Łyna” odprowadzanych do odbiornika wynosił odpowiednio:

- ChZT – zmierzony 95,7%, wymagany decyzją wynosi 75%;
- BZT₅ – zmierzony 99,1%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- Zawiesina ogólna – zmierzony 98,6%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- Azot ogólny – zmierzony 87,3%, wymagany decyzją wynosi 70%;
- Fosfor ogólny – zmierzony 95,4%, wymagany decyzją wynosi 80%.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymanywane. W 2019 r. odprowadzono średnio $Q_{dśr} = 33\ 223\ m^3/d$. Wysokość naliczonej opłaty zmiennej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w 2019 r. wyniosła 458 363 zł. Opłata stała za odprowadzanie ścieków do wód, wynikająca z warunków określonych w decyzji, wynosi 41 044 zł (płatna w 4 równych ratach).

Za odprowadzanie wód opadowych naliczono opłatę w wysokości 1 065 zł.

Opłaty, za pobór wód oraz wprowadzenie ścieków do wód lub ziemi, wnoszą się raz w kwartale do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Opłata zmienna naliczona za usługi wodne za 2019 r. wyniosła 1 148 326,02 zł (I kw. 294 503 zł, II kw. 287 888 zł, III kw. 278 129 zł i IV kw. 287 806,02 zł).

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza naliczono i wniesiono do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie opłatę w wysokości 6 130,08 zł. W Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie emisja do powietrza odbywa się ze źródeł zorganizowanych, niezorganizowanych oraz procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Źródłami emisji zorganizowanej w PWiK Sp. z o.o. w Olsztynie są: Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów (osadów ściekowych) oraz osiem kotłowni zlokalizowanych na terenie obiektów należących do Spółki.

Standardy emisyjne dla instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych, określone są w pozwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza, wydanej przez Urząd Marszałkowski w dniu 22 lutego 2019 r., znak: OŚ.PŚ.7223.12.2018, obowiązującej do 21.02.2029 r. Opłata środowiskowa za emisję pyłów i gazów do powietrza z instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych za 2019 r. wyniosła łącznie 226,87 zł. Sumaryczny czas pracy instalacji w tym okresie wynosił 489 godzin.

Kotłownie zakładowe eksploatowane są na potrzeby wytworzenia ciepła do centralnego ogrzewania budynków i podgrzewania wody. Naliczona kwota opłaty za emisję substancji do powietrza z emitorów, należących do ww. źródeł, w 2019 r. wyniosła 3 049,33 zł. Opłata środowiskowa za emisję z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych w 2019 r. wyniosła 2 848,90 zł.

Marginalnym zjawiskiem jest emisja niezorganizowana pochodząca z procesów spawania na wolnym powietrzu. Za emisję będącą efektem procesów spawania na wolnym powietrzu w 2019 r. naliczono opłatę środowiskową w wysokości 4,98 zł.

Spółka posiada 3 decyzje administracyjne właściwych organów w zakresie gospodarowania odpadami, tj. pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów poprzez unieszkodliwienie osadów ściekowych poprzez spalanie oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów gleby i ziemi w procesie sortowania. W roku 2019, z powodu zmian w ustawie o odpadach z roku 2018, Spółka zobowiązana była złożyć wnioski odpowiednim organom wydającym decyzje, aby aktualizować posiadane zezwolenia. Uzyskano nowe zezwolenie na przetwarzanie gleby i ziemi oraz na przetwarzanie osadów ściekowych. Przy okazji uzyskiwania zezwolenia na przetwarzanie osadów ściekowych w ITPO, udało nam się zmienić kod odpadu, który powstaje w wyniku spalania z niebezpiecznego na inny niż niebezpieczny, co daje większe możliwości jego zagospodarowania i oszczędności finansowe.

W ramach gospodarowania wytwarzanymi i przetwarzanymi odpadami, Spółka prowadzi ich ścisłą ewidencję, selektywnie je magazynuje w wydzielonych miejscach, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku (zazwyczaj odpady inne niż niebezpieczne) lub do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne). Największą masę spośród wytwarzanych odpadów stanowią ustabilizowane komunalne osady ściekowe, zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne. Ich produkcja w roku 2019 wynosiła 22 522,8 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego, są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich bezpośrednie przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami. Niemniej jednak w roku 2019 udało nam się pozyskać do współpracy rolnika, który przyjął nasze osady jako nawóz pod uprawy rolne. Przekazaliśmy 2 730,3 Mg. Pozostałą wytworzoną masę przekazano do procesu kompostowania firmie wyłonionej w 2016 roku w przetargu na zagospodarowanie osadów. W roku 2019 przekazano do kompostowania i produkcji nawozu 21 564,8 Mg osadu. Osad przekazywany do przetworzenia usuwany jest bezpośrednio spod pras odwadniających.

Proces przekształcania osadu wspomaga wybudowana na terenie oczyszczalni ścieków w Olsztynie suszarnia wraz ze spalarnią osadów. W 2019 roku Zakład Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni jedynie 957,9 Mg osadów odwodnionych na prasach, które spalono. Spalarnia niestety przez większą część roku była wyłączona z użytkowania z powodu awarii.

Odrębnymi procedurami (inventaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są wyroby zawierające azbest. Zgodnie z wymogami ustawy *Prawo ochrony środowiska* wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Resztki tego typu wyrobów są nadal eksploatowane przez PWiK, tkwiąc w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych. Po opracowaniu harmonogramu usuwania przez PWiK Sp. z o.o. w Olsztynie wyrobów zawierających azbest, w latach 2004–2019 wyłączono

z eksploatacji w sumie aż 6 272,15 mb rur wodociągowych azbestocementowych, a do likwidacji pozostaje obecnie jeszcze 228,50 mb rur AC co stanowi zaledwie 3,5% dotychczas zinwentaryzowanych zasobów tego typu uzbrojenia. Sieci te nie stanowią zagrożenia dla zdrowia odbiorców, jeśli nie są uszkodzone i stale nawilżone wodą. W 2019 roku nie podejmowano żadnych działań związanych z likwidacją rurociągów AC. Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r. W marginalnym zakresie w wyrobry azbestocementowe wyposażone są dwie studnie głębinowe na ujęciu wody Wadąg. Są to, na bieżąco użytkowane, filtry z rur AC o łącznej długości 54 mb. Zaprzestanie korzystania z tych wyrobów będzie następowało sukcesywnie, w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji (maksymalnie do końca 2032 r.).

Gospodarowanie wszystkimi wytwarzanymi w Spółce odpadami jest ściśle monitorowane i odbywa się zgodnie z *ustawą o odpadach*. Rok 2019 był ostatnim, w którym obowiązywała „papierowa” ewidencja odpadów. Od 1 stycznia 2020 r. ewidencję w Spółce prowadzi się będzie elektronicznie w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarowaniu odpadami. Ewidencję jak dotychczas prowadzi się w ujęciu miesięcznym. W każdym miesiącu wykazywane są ilości wszystkich odpadów wytworzonych, przetworzonych przez spółkę oraz przekazanych do zagospodarowania. Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządza się oficjalne sprawozdania zbiorcze i dostarcza właściwym organom (GUS, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

Spółka deklaruje, że zasady społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią fundamentalną część planowania biznesowego i wyznaczają kierunki rozwoju firmy. Odpowiedzialne działanie oznacza traktowanie zarówno kontrahentów, jak i pracowników z zachowaniem szacunku, dbałość o środowisko naturalne oraz interesy lokalnej społeczności. Firma uczestniczy w niewielkich projektach o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej. Działania te służą integracji środowisk, budowaniu platformy wymiany doświadczeń. Wszelkie podejmowane inicjatywy przyczyniają się do umacniania wizerunku Spółki jako instytucji zaangażowanej w rozwój społeczności oraz dbałości o potrzeby klientów.

Szesnaście lat temu Spółka wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, który mierzalnymi wskaźnikami pokazuje wyraźny postęp w jakości pracy Przedsiębiorstwa.

VI. SYTUACJA I FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI

1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat.

tabela 4

Zestawienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Spółki

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)				
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Przychody ze sprzedaży	79 819 100	82 574 017	83 439 942	86 122 286	90 599 011
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu w tym: amortyzacja*/	84 520 266	84 712 825	85 300 294	87 745 653	90 797 417
	23 246 340	19 592 206	19 417 188	19 101 585	19 293 221
Wynik na sprzedaży brutto	- 4 701 167	- 2 138 808	- 1 860 352	- 1 623 367	- 198 406
Pozostałe przychody operacyjne	7 577 671	4 561 186	4 133 469	4 168 670	3 531 140
Pozostałe koszty operacyjne	1 007 712	1 268 346	1 259 827	521 921	1 577 301
Wynik na działalności operacyjnej	1 868 792	1 154 032	1 013 290	2 023 382	1 755 433
Przychody finansowe	644 028	1 028 361	676 361	384 410	358 960
Koszty finansowe	1 948 532	1 044 223	922 700	1 810 701	1 535 633
Zysk brutto	564 286	1 138 171	766 951	597 091	578 760
Zysk netto	145 007	966 957	557 074	178 116	249 610
Aktywa trwałe	295 284 149	292 694 069	299 603 721	298 589 895	304 487 235
Aktywa obrotowe	21 965 986	25 425 852	24 276 143	21 669 104	24 162 530
Kapitał własny	166 060 586	171 727 327	174 534 580	179 360 195	179 777 590
Zobowiązania długoterminowe	76 231 123	70 275 276	76 454 620	70 467 522	73 687 826
Zobowiązania krótkoterminowe	15 527 327	19 581 657	21 583 355	18 089 593	20 416 962
Rozliczenia międzyokresowe	56 125 184	52 909 566	46 903 013	46 995 896	47 600 083

*/ 12 października 2015 roku Zarząd Spółki Zarządzeniem Nr 14/15 wydłużył okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych i obniżył stawki amortyzacyjne z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Źródło: opracowanie własne.

2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych umów pożyczkowych:

- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 650/2006/Wn14/OW-ki-IS/P z dnia 20.12.2006 r. (inwestycyjna) na projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 23 911 100 zł, z czego otrzymano 17 497 780 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2021 roku. Na zabezpieczenie pożyczki ustanowiono zastaw na 53,09% udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 31.12.2005 r., który wynosił 60 698 500 zł. 24 października 2016 roku został zawarty pomiędzy Spółką, a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska aneks do Umowy zastawu na mocy którego ustanowiono zastaw na 16,39% udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 01.09.2016 r. Łączna wartość nominalna 47 345 udziałów wynosi 23 672 500 zł.
- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 100/2009/Wn14/OW-ki-IS/9 z dnia 03.04.2009 r. (wrakowa) na dofinansowanie przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 155 700 000 zł, z czego otrzymano 95 879 694 zł. Umowa przewidywała spłatę zobowiązania do 30.06.2026 roku. 21 września 2015 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął decyzję nr R/2646/2015 w sprawie wydłużenia okresu spłaty pożyczki wrakowej do 30 września 2031 roku oraz zmniejszenia rat

pożyczki począwszy od 30 września 2015 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.

Na koniec 2019 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

tabela 5

Salda pożyczek na dzień 31.12.2019 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2019 r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694	51 307 133	2031 rok
Pożyczka inwestycyjna	17 497 780	3 617 780	2021 rok

Źródło: opracowanie własne.

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych kredytów inwestycyjnych:

1. Umowa z PKO BP SA nr 68102035410000599600901538 z dnia 11.12.2017 r. na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 34,7786 ha położonej na terenie gminy Olsztyn obręb 156 działka nr 2/1,2/2 dla której prowadzone przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, są księgi wieczyste: KW nr OL10/00163161/9 oraz KW nr OL10/00110916/1 („Inwestycja”). Kwota kredytu z umowy wynosiła 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2032 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
2. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 19/0912 z 22 marca 2019 roku na finansowanie budowy budynku pogotowia wodno-kanalizacyjnego na terenie bazy przy ul. Oficerskiej 16 A. Kwota kredytu wynosi 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2033 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.

Na koniec 2019 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu:

tabela 6

Saldo kredytu na dzień 31.12.2019 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętego kredytu	Zadłużenie wg. Stanu na dzień 31.12.2019 r.	Termin spłaty
Kredyt inwestycyjny	13 000 000	11 050 060	2032 rok
Kredyt inwestycyjny	13 000 000	10 149 186	2033 rok

Źródło: opracowanie własne.

3. Poręczenia i gwarancje

W 2019 roku Spółka nie udzielała poręczeń i gwarancji.

4. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2019 rok Spółka uzyskała przychody ogółem (wg ksiąg rachunkowych) w kwocie 94 577,9 tys. zł i były one wyższe o 3 872,8 tys. zł, tj. o 4,3% od przychodów osiągniętych w 2018 roku. Głównym źródłem przychodów były przychody ze sprzedaży. W 2019 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 90 599,0 tys. zł

i są one o 4 476,7 tys. zł, tj. o 5,2% wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

tabela 7

Zestawienie przychodów ze sprzedaży w latach 2015 - 2019
z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	78 087,5	81 696,9	82 557,6	84 765,2	89 351,5
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	1 630,5	766,4	761,6	1 254,0	1 174,4
Przychody z usług mieszkaniowych	67,5	63,7	61,1	57,9	59,3
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	33,6	47,0	59,6	45,2	13,8
Razem	79 819,1	82 574,0	83 439,9	86 122,3	90 599,0

Źródło: opracowanie własne.

W 2019 roku przychody ze sprzedaży stanowią 95,8% całości przychodów. Inne źródła przychodów to:

- pozostałe przychody operacyjne 3 619,9 tys. zł (3,8%),
- przychody finansowe 359,0 tys. zł (0,4%).

Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych (2 923,5 tys. zł) i amortyzacji prawa wieczystego użytkowania gruntów (115,6 tys. zł) i zmniejszenie odpisów aktualizujących należności (133,3 tys. zł).

Na przychody finansowe składają się przede wszystkim: odsetki otrzymane od środków pieniężnych ulokowanych na rachunkach bankowych (163,1 tys. zł), odsetki od należności nie zapłaconych w terminie (80,6 tys. zł) oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących odsetki (101,7 tys. zł).

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 93 999,1 tys. zł. Są one o 3 891,1 tys. zł, tj. o 4,3% wyższe od kosztów poniesionych w 2018 roku.

Za 2019 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 249,6 tys. zł.

5. Sytuacja majątkowa Spółki

tabela 8

Struktura aktywów Spółki na 31.12.2019 r.

Pozycja	31.12.2019		31.12.2018		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Wartości niematerialne	299,6	0,1	241,1	0,1	58,5	24,3
Rzeczowe aktywa trwałe	297 646,4	90,6	291 603,1	91,1	6 043,3	2,1
Należności długoterminowe	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0	X
Inwestycje długoterminowe	34,5	0,0	345,0	0,1	- 310,5	- 90,0
Długoterminowe rozliczenia	6 500,7	2,0	6 400,7	2,0	100,0	1,6
Zapasy	2 068,7	0,6	1 430,5	0,4	638,2	44,6
Należności krótkoterminowe	8 533,8	2,6	8 373,1	2,6	160,7	1,9
Inwestycje krótkoterminowe	12 098,6	3,7	10 636,9	3,3	1 461,7	13,7
Krótkoterminowe rozliczenia	1 461,5	0,4	1 228,6	0,4	232,9	19,0
Razem aktywa	328 649,8	100,0	320 259,0	100,0	8 390,8	2,6

Źródło: opracowanie własne.

tabela 9

Struktura pasywów Spółki na 31.12.2019 r.

Pozycja	31.12.2019		31.12.2018		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Kapitał własny	179 777,6	54,7	179 360,2	56,0	417,4	0,2
Rezerwy na zobowiązania	7 167,3	2,2	5 345,8	1,7	1 821,5	34,1
Zobowiązania długoterminowe	73 687,8	22,4	70 467,5	22,0	3 220,3	4,6
Zobowiązania krótkoterminowe	20 417,0	6,2	18 089,6	5,6	2 327,4	12,9
Rozliczenia międzyokresowe	47 600,1	14,5	46 995,9	14,7	604,2	1,3
Razem pasywa	328 649,8	100,0	320 259,0	100,0	8 390,8	2,6

Źródło: opracowanie własne.

Aktywa trwałe Spółki na dzień 31.12.2019 r. wyniosły 304 487,2 tys. zł i były o 5 897,3 tys. zł, tj. o 2,0% wyższe niż na 31 grudnia 2018 r. Wzrost wartości aktywów trwałych w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą przyrostu rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 6 043,3 tys. zł oraz wzrostu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 100,0 tys. zł. Jednocześnie nastąpił spadek wartości inwestycji długoterminowych o 310,5 tys. zł.

Z kolei aktywa obrotowe na koniec 2019 roku wyniosły 24 162,5 tys. zł i były o 2 493,4 tys. zł, tj. o 11,5%, wyższe niż 31 grudnia 2018 r. W aktywach obrotowych wzrosły głównie inwestycje krótkoterminowe o kwotę 1 461,7 tys. zł, w tym środki pieniężne o 1 184,1 tys. zł oraz zapasy o 638,2 tys. zł. W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały aktywa trwałe. Ich udział spadł z 93,2% na początku roku do 92,7% na koniec 2019 roku. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów wzrósł z 6,8% do 7,3%.

Po stronie pasywów (źródeł finansowania) kapitał własny na 31 grudnia 2019 r. wyniósł 179 777,6 tys. zł i wzrósł w stosunku do roku 2018 r. o 417,4 tys. zł, tj. o 0,2% w wyniku przyjęcia aportu od Gminy Olsztyn.

Zobowiązania długoterminowe wzrosły z poziomu 70 467,5 tys. zł odnotowanego w 2018 roku do poziomu 73 687,8 tys. zł wykazanego na dzień 31 grudnia 2019 r. w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek o 2 561,1 tys. zł (o 3,9%).

W analizowanym okresie wzrosły również zobowiązania krótkoterminowe do kwoty 20 417,0 tys. zł, czyli o 12,9% w stosunku do stanu z grudnia 2018 roku.

Efektem omówionych powyżej zmian był wzrost sumy bilansowej na koniec 2019 roku o 8 390,8 tys. zł, tj. o 2,6% w porównaniu z końcem 2018 r.

W strukturze aktywów największy udział miały rzeczowe aktywa trwałe (92,7% sumy aktywów na dzień 31 grudnia 2019 roku), inwestycje krótkoterminowe oraz należności krótkoterminowe (odpowiednio 3,7% i 2,6% sumy aktywów). Pozycjami o największym udziale w pasywach na 31 grudnia 2019 r. były: kapitał własny i zobowiązania długoterminowe, z udziałem w pasywach na poziomie odpowiednio: 54,7% i 22,4%.

Na koniec 2019 roku aktywa Spółki w 54,7% sfinansowane były kapitałami własnymi i w 45,3% zobowiązaniami.

6. Przepływy pieniężne

tabela 10

Wybrane pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki (w tys. zł)

Pozycja	2019 r.	2018 r.	Zmiana w tys. zł
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	19 463,0	14 657,0	4 806,0
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 21 778,3	- 12 929,0	- 8 849,3
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 499,5	- 5 647,9	9 147,4
Stan środków pieniężnych na początku roku	10 636,9	14 556,8	- 3 919,9
Stan środków pieniężnych na koniec roku	11 821,0	10 636,9	1 184,1

Źródło: opracowanie własne.

Działalność operacyjna w 2019 roku wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne w wysokości 19,5 mln zł. Były one wyższe o 4,8 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., a wynikało to przede wszystkim ze spadku stanu rozliczeń międzyokresowych.

W 2019 roku przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej były ujemne, natomiast przepływy finansowe dodatnie. Tak ukształtowane przepływy świadczą o rozwoju inwestycyjnym Spółki i finansowaniu swojej działalności, głównie środkami pochodzącymi z działalności operacyjnej, lecz również wspomaganiu się kapitałami obcymi w postaci kredytów i pożyczek jak i dotacji unijnych.

Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 11,8 mln. zł.

7. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

tabela 11

Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2019 r.	2018 r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przeciętny stan aktywów majątkowych	0,08	0,06
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> średnioroczny stan kapitału własnego	0,14	0,10
Zyskowność netto sprzedaży (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	0,28	0,21
Stopa zadłużenia (%)	<u>zobowiązania ogółem</u> suma pasywów bilansu	45,30	44,00
Wskaźnik płynności bieżącej	<u>aktywa obrotowe ogółem</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,18	1,20
Wskaźnik płynności szybkiej	<u>aktywa obrotowe ogółem – zapasy</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,08	1,12
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,59	0,59
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	24,00	26,00
Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	7,00	6,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	8,00	8,00

Źródło: opracowanie własne.

Wartość obliczonych na podstawie wyników finansowych Spółki wskaźników rentowności była w 2019 roku wyższa aniżeli w roku poprzednim, przede wszystkim na skutek wyższego zysku.

W Spółce w roku 2019 zarówno wskaźnik płynności bieżącej, jak i wskaźnik szybkiej płynności nieznacznie się pogorszyły w stosunku do roku poprzedniego. Wartość wskaźników znajduje się na poziomie oznaczającym prawidłową sytuację finansową Spółki. Spółka nie ma problemów z bieżącym regulowaniem zobowiązań.

W 2019 roku Spółka zanotowała niewielki wzrost wskaźnika zadłużenia w stosunku do 2018 roku. Wzrosło zaangażowanie kapitału obcego w finansowanie Spółki. Zadłużenie Spółki jest na bezpiecznym poziomie i nie niesie za sobą ryzyka finansowego.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 6 050,1 tys. zł. i spadł w stosunku do roku ubiegłego o 103,2 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług uległ skróceniu z 26 dni w 2018 roku do 24 dni w 2019 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ściśle monitorowanie. Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 1 926,2 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wyniósł 8 dni i nie uległ zmianie w porównaniu do 2018 roku. Cykl rotacji zapasów wydłużył się z 6 dni w 2018 roku do 7 dni na koniec 2019 roku.

VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. Od 14 czerwca 2019 roku do 13 czerwca 2020 roku obowiązują nowe, wyższe opłaty za wodę i ścieki w wysokości określonej Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 18 maja 2018 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat.
2. W październiku 2019 r. Spółka zawarła dwie umowy na dofinansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:
 - Umowę o dofinansowanie projektu „Przebudowa systemu dystrybucji ciepła na Oczyszczalni Ścieków Łyna w Olsztynie wraz z robotami towarzyszącymi” nr Umowy RPWM.04.05.00-28-0002/19-00 w ramach Osi Priorytetowej 4 – „Efektywność energetyczna”; Działania 4.5 – Wysokosprawne wytwarzanie energii Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Całkowita wartość projektu wynosi 5 255 293,73 zł, a dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej – 3 519 082,05 zł, co stanowi 85 proc. wartości projektu. Zakończenie projektu: do 31 grudnia 2020 r.
Głównym celem projektu jest zwiększenie efektywności i sprawności instalacji kogeneracyjnej wykorzystywanej na potrzeby własne oczyszczalni ścieków, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (zwłaszcza dwutlenku węgla) podczas produkcji energii elektrycznej i ciepła, większa niezależność energetyczna przedsiębiorstwa oraz zmniejszenie wydatków na zakup energii;
 - Umowę o dofinansowanie projektu „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Olsztynie” nr Umowy RPWM.03.01.00-28-0015/19-00 w ramach Osi Priorytetowej 3 – „Cyfrowy Region”; Działania 3.1 – Cyfrowa dostępność informacji sektora publicznego oraz wysoka jakość e-usług publicznych Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Całkowita wartość projektu wynosi 3 937 279,20 zł, a dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej – 2 582 423,25 zł, co stanowi 85 proc. wartości projektu. Zakończenie projektu: do 30 grudnia 2022 r.
W ramach projektu zakupiony zostanie system informacyjny (ZSI wraz z elektronicznym biurem obsługi klienta), wdrożenie e-usług, zakup urządzeń niezbędnych do prowadzenia nadzoru nad siecią telemetryczną oraz zakup modułów umożliwiających komunikację on-line. Pozwolą one na wykrycie awarii, badanie zużycia wody przez odbiorców indywidualnych oraz przepływów na sieci.
3. Na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Leśnej rozpoczęła się budowa punktu zrzutu nieczystości z beczek asenizacyjnych na obszarze nieczynnych poletek osadowych przy skrzyżowaniu dróg wewnętrznych – drogi dojazdowej z ulicy Leśnej i drogi dojazdowej do spalarni osadów.
W ramach planowanego zadania inwestycyjnego zostaną wykonane: budynek technologiczny punktu zrzutu zanieczyszczeń z czterema wjazdami o łącznej powierzchni 830 mkw., linia technologiczna separacji zanieczyszczeń (w budynku technologicznym), instalacje techniczne w budynku, instalacja dezodoryzacji powietrza wentylowanego z budynku, przyłącza do budynku (wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ciepłownicze, elektroenergetyczne, instalacji sterowniczej), wjazdy komunikacyjne i place manewrowe przy budynku technologicznym. Wykonawcą prac jest firma Cover Technologies sp. z o.o.

w Lublinie. Wartość kontraktu: brutto 14 087 432,73 zł, a termin wykonania prac upływa na koniec maja 2020 r. Inwestycja dofinansowana w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn”. Źródłem dofinansowania projektu jest działanie 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach, które – w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – jest wdrażane przez NFOŚiGW w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska.

4. W listopadzie 2019 roku ruszyła budowa Kolektora Centralnego Bis w ul. Leśnej o długości 3,8 km, której koszt budowy wyniesie ponad 39 mln zł. Wykonawcą prac jest Konsorcjum: IDS-Bud SA z Warszawy i Specjalistyczne Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Henryk Mazur z Goleniowa. Zakończenie prac jest planowane na koniec 2020 r. Inwestycja jest finansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Wzdłuż ul. Leśnej od ponad 30 lat biegnie kolektor sanitarny o średnicy 1200 mm. Są do niego włączone cztery rurociągi tłoczne pracujące naprzemiennie, zbierające ścieki z terenu miasta i okolicznych gmin tj. ok. 90 proc. wszystkich ścieków dopływających do oczyszczalni ścieków. Z uwagi na strategiczne znaczenie nie ma możliwości wyłączenia kolektora z eksploatacji, a prowadzenie wszelkich prac naprawczych jest utrudnione. Awaria kolektora może być poważnym zagrożeniem dla środowiska.

5. Z dniem 1 lipca 2019 r. Spółkę zaczęła obowiązywać Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK). W uzgodnieniu z działającymi w Spółce Organizacjami Związkowymi do zarządzania i prowadzenia PPK na rzecz pracowników Spółki wybrano PKO TFI S.A. z siedzibą w Warszawie. Wyboru instytucji finansowej dokonano spośród instytucji dopuszczonych do prowadzenia PPK przez Państwowy Fundusz Rozwoju (PFR) i zarejestrowanych na stronach portalu mojePPK.pl.

Zgodnie z ustawą wpłaty do PPK wynoszą:

- wpłata podstawowa pracodawcy 1,5% wynagrodzenia brutto pracownika stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
- wpłata podstawowa pracownika 2,0% wynagrodzenia brutto.

Z dniem 1 lutego 2020 r. Zarząd Spółki podjął decyzję o odprowadzaniu wpłat dodatkowych na rzecz pracowników–uczestników PPK w wysokości 2,5%, łącznie składka pracodawcy wynosi 4%. Na 443 uprawnionych do programu należy 183 pracowników.

6. W 2019 roku obsługa pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW na finansowanie projektu „Gospodarka wodno-ściekowa m. Olsztyn – II faza” wyniosła 6,9 mln zł, z czego spłata rat kapitałowych 6,2 mln zł. W 2020 roku będzie to kwota 6,8 mln zł.
7. Obsługa długoterminowego kredytu obrotowego inwestycyjnego zaciągniętego w 2017 roku na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym Spółki w 2019 roku wyniosła ok. 1,2 mln zł i w 2020 roku obsługa kredytu pochłonie podobną kwotę.
8. Trzy zespoły prądotwórcze biogazowe wyprodukowały 2 912,3 MWh na kwotę ok. 1 543,5 tys. zł. Stanowi to 32% całkowitego zużycia energii elektrycznej przez Oczyszczalnię Ścieków oraz Suszarnię i Spalarnię Osadów.
9. W ramach współpracy z Uniwersytetem Warmińsko - Mazurskim oraz olsztyńskimi szkołami średnimi, Spółka umożliwia uczniom i studentom odbywanie praktyk zawodowych. W 2019 roku doświadczenie zawodowe na kierunkowych praktykach zdobywało 20 studentów i uczniów szkół średnich. Były to praktyki 3 i 4 tygodniowe i odbywały się zgodnie z przedstawianymi przez studentów i uczniów ich programami.

W 2019 roku Spółka umożliwiła dwóm bezrobotnym odbycie staży zawodowych w ramach umów zawartych z Urzędem Pracy w Olsztynie. Po zakończonych stażach, ze stażystami zawarto umowy o pracę.

W 2019 r. Spółka zatrudniała trzech uczniów I klasy Zespołu Szkół Zawodowych im. C. K. Mrogoniusza w Olsztynku jako pracowników młodocianych. Młodociani kształcą się w szkole, a w PWiK zdobywają doświadczenie zawodowe w kierunku „elektryk” i „monter sieci i instalacji sanitarnych”. Spółka otrzymuje częściową refundacją kosztów ponoszonych na przygotowanie zawodowe młodocianego refundowaną przez OHP w Olsztynie.

10. W 2019 roku przeprowadzono dwa audyty wewnętrzne, w których oceniono funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP wg PN-ISO 9001:2000; PN-ISO 14001 oraz PN-N 18001, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. W dniach 17-19 czerwca 2019 r. jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska przeprowadziła I audyt nadzoru.
11. W dniach 16 i 17.09.2019 r. przeprowadzono planowany nadzór z rozszerzeniem zakresu akredytacji w Dziale Jakości Wody i Ścieków. Oceniający zespół Auditorów Polskiego Centrum Akredytacji w składzie Auditor Wiodący i dwóch Auditorów Technicznych sprawdzało wprowadzenie nowego Systemu Zarządzania (Opcja B) – powiązanie dwóch systemów Zarządzania jakością w PWiK Sp. z o.o. w Olsztynie. Ocenie podlegał wdrożony nowy System Zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz badania mikrobiologiczne wody, badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych a także pobieranie próbek. Auditorzy PCA ocenili na miejscu kompetencje laboratorium do wykonywania badań zamieszczonych w dotychczasowym zakresie akredytacji oraz badania zgłoszone we wniosku Laboratorium o rozszerzenie zakresu badań chemicznych wody do spożycia przez ludzi i ścieków, metodą chromatografii jonowej. Na podstawie wyników oceny w procesie nadzoru, certyfikat akredytacji Nr AB 1128 został przedłużony do 2021 roku. 25 listopada 2019 r. roku PCA zatwierdziło jedenaste wydanie Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1128. Zakres obejmuje 8 badań mikrobiologicznych wody, 15 badań fizykochemicznych wody i 22 badania ścieków i osadów ściekowych.
12. W dniu 18 grudnia 2019 r. w związku z wpuszczeniem do Olsztyńskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” substancji ropopochodnej, zaistniało realne zagrożenie zakłócenia przebiegu procesu oczyszczania ścieków i przedostania się substancji do wód i ziemi. Dzięki błyskawicznej reakcji pracowników oczyszczalni ścieków i sprawnej akcji straży pożarnej udało się skutecznie ochronić środowisko naturalne przed katastrofą ekologiczną.

VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE, KONTROLE

W 2019 roku Zarząd Spółki rozpatrywał wniesione przez odbiorców usług:

1. Sześć wniosków, z czego jeden uznano za zasadny. Dotyczył on wyrzucania śmieci przez pracowników Spółki w niedozwolonym miejscu.
2. Piętnaście reklamacji, z czego dziewięć uznano za zasadne, a dotyczyły one zwrotu należności za ścieki z powodu awarii na instalacji wewnętrznej wodociągowej zgodnie z zapisami standardu.

W 2019 roku do Spółki nie wpłynęła żadna skarga.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku w Spółce przeprowadzono osiem kontroli zewnętrznych. Spółka została skontrolowana przez:

1. Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektor Pracy w Olsztynie w dniach 17-18.01.2019 r.
 - kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy (w tym bhp), przepisów dotyczących

- legalności zatrudnienia, wypłacania wynagrodzenia w wysokości wynikającej z minimalnej stawki godzinowej- zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Kontrola zakończona bezwynikowo protokołem.
2. Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Olsztynie w dniu 04.04.2019 r. – kontrola posiadania pozwolenia radiowego w związku z upływem z dniem 31.01.2019 r. terminu ważności pozwolenia radiowego nr RRL/M/A/0005/2009 o sygnaturze OOL-WKR-5172-2/09(2) z dnia 10 lutego 2009 r. dotyczącego sieci radiowej wykorzystywanej dotychczas na obszarze Oczyszczalni Ścieków w Olsztynie. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.
 3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
 - w dniu 18.09.2019 r. – kontrola w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów o kodzie 170504. Zaleceń pokontrolnych nie wydano;
 - w dniu 05.11.2019 r. – kontrola na wniosek z dnia 18.10.2019 r. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów o kodzie 190805. Zaleceń pokontrolnych nie wydano;
 - w dniach 13.12.2019 r. - 9.01.2020 r. – kontrola interwencyjna w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych oraz kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące prowadzenia ewidencji oraz niedostatecznego nadzoru nad realizacją umowy dotyczącej odbioru komunalnych osadów ściekowych. Realizacja na bieżąco.
 4. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku w dniach 14.06.2019 r. - 16.07.2019 r.– kontrola korzystania z wód i ochrony zasobów wodnych oraz przestrzegania warunków ustalonych w pozwoleniach wodnoprawnych. W protokole pokontrolnym sformułowano uwagę dotyczącą sposobu naliczania opłaty zmiennej za pobór wód podziemnych z ujęć: Wadąg, Zachód, Jaroty i Kortowo. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego wydano osiem decyzji z 14 stycznia 2020 r. określających wysokość opłaty zmiennej i z tym związaną niedopłatę. Spółka zgodnie z decyzjami 31 stycznia 2020 r. przelała środki i złożyła odwołanie od przedmiotowych decyzji. Sprawa w toku.
 5. Urząd Miasta Olsztyna Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – kontrola stanu realizacji zadań obrony cywilnej, spraw obronnych i zarządzania kryzysowego. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.
 6. Archiwum Państwowe w Olsztynie – kontrola postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją. Wydano cztery zalecenia pokontrolne dotyczące prowadzenia i przechowywania dokumentacji archiwalnej. Dwa zalecenia Spółka wdrożyła do stosowania. Termin wdrożenia dwóch kolejnych zaleceń upływa odpowiednio 31.12.2020 r. i 31.07.2021 r.

IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI

Na przestrzeni najbliższego roku obrotowego Spółka planuje kontynuować przyjętą dotychczas strategię rozwoju. W związku z tym głównym zadaniem w 2020 roku będzie poprawa efektywności pracy w celu maksymalnego wykorzystania potencjału Spółki.

14 czerwca weszły w życie nowe ceny za wodę i ścieki na kolejne 12 miesięcy w wysokości określonej Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 18 maja 2018 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego

zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat. Okres ich obowiązywania kończy się 13 czerwca 2020 roku, a nowe ceny na kolejne dwanaście miesięcy zaczną obowiązywać od 14 czerwca 2020 roku. Taryfa gwarantuje Spółce przychody na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania.

5 grudnia 2019 roku Uchwałą Nr 29/19 Zgromadzenie Wspólników zatwierdziło Plan techniczno-ekonomiczny Spółki na 2020 rok. W 2020 roku Spółka planuje osiągnąć przychody w kwocie 99 082,2 tys. zł ponosząc koszty w wysokości 98 582,1 tys. zł. Działalność Spółki w 2020 roku powinna zamknąć się zyskiem netto w kwocie 265,0 tys. zł.

Integralną częścią Planu techniczno-ekonomicznego Spółki jest plan inwestycyjny na 2020 rok. Zaplanowane w kwocie 53 850,0 tys. zł. inwestycje, podobnie jak rok wcześniej, będą dotyczyły modernizacji istniejących instalacji i obiektów produkcyjnych oraz nowych przedsięwzięć gwarantujących przystosowanie Spółki do obecnych standardów technicznych i technologicznych produkcji oraz minimalizacji kosztów.

Środki na realizację zadań planowych na 2020 rok będą pochodziły:

- z odpisów amortyzacyjnych w wysokości 10 074,0 tys. zł;
- z pożyczki do projektów unijnych oraz kredytu w wysokości 19 008,0 tys. zł;
- z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w kwocie 24 768,0 tys. zł.

Planowane przez Spółkę inwestycje związane są z realizacją „Strategii firmy do roku 2025”, wydanej w styczniu 2019 roku. Głównym celem działalności Przedsiębiorstwa jest zapewnienie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów z jednoczesnym minimalizowaniem wpływu na środowisko naturalne i zapobieganiem negatywnym oddziaływaniom na nie oraz zapewnianiem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Cele te wpisują się w „Strategię rozwoju Miasta - Olsztyn 2020” uchwaloną przez Radę Miasta Olsztyn w dniu 30 października 2013 r. (Uchwała Nr XLV/752/13), a także w „Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025” (Uchwała nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r.).

Spółka planuje dalsze doskonalenie procesów pozyskiwania, uzdatniania i zaopatrywania w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań klientów poprzez m.in. modernizację systemów wodociągowo-kanalizacyjnych. Działalność ta jest ściśle powiązana z przestrzeganiem uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ma na celu monitorowanie uzyskiwanych efektów.

Planowane inwestycje z jednej strony służą podniesieniu standardów jakości, z drugiej strony wynikają z potrzeby utrzymania opłat dla odbiorców na poziomie możliwym do przyjęcia w kategoriach społecznych i politycznych.

X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

1. Kalkulacja taryf. Ważnym czynnikiem wpływającym na działalność jest uzależnienie przychodów Spółki od taryf. Spółkę obowiązują ceny za wodę i ścieki oraz stawki opłat zgodnie z Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 18 maja 2018 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat.

Zgodnie z art. 24 j znowelizowanej w 2017 roku ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w uzasadnionych przypadkach, szczególnie, gdy wynika to z udokumentowanych zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich

świadczenia Spółka w trakcie obowiązywania dotychczasowej taryfy może złożyć do organu regulacyjnego wnioski o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy wraz z projektem nowej taryfy z uzasadnieniem.

2. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce. Na realizację założonych celów strategicznych i osiągane przez Spółkę wyniki finansowe oddziałują między innymi czynniki makroekonomiczne, których wpływ jest niezależny od działań Spółki. Do tych czynników zaliczyć można: inflację, ogólną kondycję polskiej gospodarki, zmiany sytuacji gospodarczej, politykę podatkową, wzrost stóp procentowych. Zmiany wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów, bądź na zwiększenie kosztów działalności.
3. Ryzyko zmiennego otoczenia prawnego. Przepisy prawa, jego interpretacje oraz praktyka stosowania ulegają w Polsce dość częstym zmianom. W odniesieniu do Spółki, negatywne konsekwencje mogą wywołać zwłaszcza zmiany w zakresie prawa wodnego i prawa podatkowego. 8 listopada 2019 r. w Dzienniku Ustaw pod poz. 2170 ogłoszony został tekst ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy- Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw. Najważniejsze zmiany dla branży wodociągowo-kanalizacyjnej to:
 - wydłużenie o 6 lat okresu, kiedy wymagane będzie stosowanie urządzeń pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobranej wody oraz ilości ścieków wprowadzonych do wód i ziemi. Datą graniczną będzie 31 grudnia 2026 roku;
 - wydłużono o 2 lata okres kiedy opłaty za usługi wodne będą ustalane bez przepływu z wielolecia - SNQ. Datą graniczną będzie 31 grudnia 2021 r. Do tego czasu Wody Polskie opracują metodykę wyznaczania SNQ;
 - do 31 grudnia 2021 r. wydłużono termin stosowania górnych jednostkowych stawek opłat za pobór wód w formie opłaty stałej za pobór wód podziemnych i powierzchniowych w sposób ryczałtowy;
 - wydłużono o 2 lata czas, kiedy na wniosek zainteresowanych podmiotów będzie można dokonać zmiany pozwoleń wodnoprawnych lub pozwoleń zintegrowanych na pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych. Organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych będą mogły dokonać takiej zmiany do 31 grudnia 2021 r.
4. Ryzyko związane z uzyskiwanymi przez Spółkę wynikami finansowymi oraz z możliwością finansowania dalszego rozwoju. W przypadku, gdy Spółka nie będzie w stanie uzyskiwać dodatnich przepływów pieniężnych z prowadzonej obecnie działalności, realizacja przyjętej strategii rozwoju może zostać utrudniona. W celu realizacji założonej strategii, Spółka może być zmuszona pozyskiwać w większym stopniu niż zakładano finansowanie w drodze m.in. zwiększenia zadłużenia, wprowadzić znaczny poziom redukcji kosztów, co może wpłynąć na jakość oferowanych usług oraz ograniczyć wydatki na planowane inwestycje.
5. Ryzyko operacyjne związane z niebezpieczeństwem niepokrycia kosztów Spółki uzyskanymi przychodami. Wynika ono z wysokiego udziału kosztów stałych w kosztach operacyjnych ogółem. W Spółce, podobnie jak we wszystkich przedsiębiorstwach wodociągowo-kanalizacyjnych, na trwałe wpisany jest wysoki udział kosztów stałych w kosztach ogółem. Im wyższy udział kosztów stałych tym większa wrażliwość wyniku na działalności podstawowej na wahania przychodów ze sprzedaży.
6. Niepewność osiągnięcia sprzedaży na poziomie prognozowanego popytu. Popyt kształtowany jest przez czynniki niezależne od decyzji Przedsiębiorstwa (czynniki zewnętrzne). Wpływ na popyt będą miały czynniki makroekonomiczne, tj. koniunktura gospodarcza, poziom stóp procentowych czy wielkość bezrobocia, także pogoda.

7. Nieplanowane przejęcia sieci na stan Spółki (przejmowanie sieci wod-kan na stan Spółki np. od inwestorów zewnętrznych).
8. Wzrost nakładów inwestycyjnych spowodowany tym, że inwestycje prowadzone są w terenie silnie zurbanizowanym. Nieznane są przeszkody napotymane w trakcie ich realizacji. Prowadzenie prac w warunkach kolizji z innymi systemami sieciowymi: energia elektryczna, ciepło, gaz, telefonia oraz w jezdniach, których rekonstrukcja wymaga wysokich nakładów.
9. Ryzyko związane z należnościami. Należności Spółki z tytułu dostaw i usług stanowią ponad 1,8% sumy bilansowej - według stanu na dzień 31.12.2019 r.
Spółka minimalizuje ryzyko związane z należnościami. Należności są na bieżąco monitorowane. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez odbiorców podejmowane są stosowne przedsięwzięcia według określonych procedur windykacyjnych.

XI. INNE INFORMACJE

W roku 2019 na mocy Uchwały nr 6/19 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie z dnia 20 lutego 2019 r. Spółka powierzyła Członkom Zarządu świadczenie usług zarządzania na warunkach określonych w odrębnych umowach. Zgodnie z zawartymi umowami Członkom Zarządu ustalono następujące cele zarządcze:

- ekonomiczno-finansowy,
- terminowość realizacji zadań,
- techniczno-rozwojowy,
- techniczno-efektywnościowy.

Za rok 2019 realizacja celów zarządczych wynosi 100%.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie Zarządu z działalności powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej Spółki. Poniżej zamieszczono nieomówione wcześniej wymagane informacje.

Art. 49 ust.2 pkt 3)

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Spółka nie prowadzi działalności badawczo-rozwojowej.

Art. 49 ust.2 pkt 5)

Nabycie udziałów własnych, a w szczególności cel ich nabycia, liczba i wartość nominalna ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cena nabycia oraz cena sprzedaży tych akcji w przypadku ich zbycia.

W 2019 roku Spółka nie nabywała, ani nie sprzedawała udziałów własnych.

Art. 49 ust.2 pkt 6)

Posiadane przez jednostkę oddziały (zakłady)

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Olsztyn, 27.02.2020 r.

Podpisy znajdują się na oryginalnym dokumencie

Wiceprezes Zarządu

Prezes Zarządu

Jarosław Słoma

Wiesław Pancer